

Izgatásért 2 hónapi fogházra ítélték egy fuvarost

(A Délmagyarország munkatársától.) Ördögh József fuvaros osztályelleni izgatás büntetével, közcsend és közérközség elleni kihágás elkövetésével vádoltan állott pénteken a törvényszék Vild-tanácsa előtt. Ördögh kétlovas kocsijával járt fuvarozni. Egyik lova egy napon a lábán csontrepedést és izomszakadást szenvedett. A fuvaros ennek ellenére tovább járt a lovakkal és a Faragó-uccán súlyos teherrel beleragadt a sárba. Eleinte ütlegekkel erőltette a lovakat, de amikor látta, hogy segítségre van szüksége, magára hagyta a kocsit és betért a legközelebbi kocsmába. A kocsmából részegen tért vissza. Közben nagy csődület gyűlt a kocsi köré. A részeg ember most már rugdosni kezdte a lovakat, úgy, hogy az egyik össze is esett. A csődület láttára rendőr sietett a helyszínre. Ördögh a rendőrré támadt és ekkor tette meg azokat a kijelentéseket, amelyek miatt eljárás indult ellene. „Könnyű a tisztviselőnek, mert nem győzünk nekik keresni. A rendőrök is csak a nyakunkon élnek” — mondotta —, majd nyomdafestéket nem tűrő szavakkal káromolta a rendőrséget és a tisztviselőket. A tárgyaláson kihallgatott tanúk igazolták a vádolt bűnösségét. A bíróság Ördögh Józsefet izgatás vétségében mondotta ki bűnösnek és két hónapi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Havi **80** fillér és
havi **1**— pengő
az előfizetési díj

a DELMAGYARORSZAG
kölcsműnyvtárában

A baromfivásárló telepek problémája

Elsorvadástól félti a polgármester
a makói baromfi piacot

(A Délmagyarország makói tudósítójától.) A makói baromfikereskedőknek már évekkel ezelőtt megengedte a város képviselőtestülete, hogy piacon kívül, a telepeiken vásárolhassák a baromfiakat. Az engedély következménye az lett, hogy a piacra csak egész kis mennyiségben érkezik eladó jószág, mert a színét-javát már utközben megvásárolják azok a kereskedők, akiknek a piacokra vezető utak mentén vannak a bevásárlás telepeik. A fogyasztókönzéség már régen kifogásolja a vásárlásnak ezt a módját, a képviselőtestület azonban ismételtelen úgy határozott, hogy a teleppel rendelkezőket nem csorbitja meg vásárlási tevékenységükben. A képviselőtestület a gazdálkodó közönzéség érdekeinek védelmével indokolta ezt az állásfoglalását s a legutóbb hozott határozat indokai között szerepel a többiek között az is, hogy a gazdálkodó közönzéség érdekei úgy kívánják, hogy minél rövidebb idő alatt találjon vevőt eladó jószágaira.

Ezzel az eddig tanúsított hivatalos felfogással teljesen ellenkezik az az átirat, amelyet ugyanebben az ügyben a gazdasági egyesület vezetőségéhez intézett a város polgármestere. Ebben az átiratban arra kéri a polgármester az egyesület vezetőségét, hogy alkalmasságukkal gátolja meg a piacon kívüli eladásokat. Meg kell értenet a gazdákkal — mondja az átirat —, hogy a piacon kívüli vásárlás a piac teljes elsorvadására fog vezetni, ami pedig nagy ártalmára lesz az eladónak és a vevőnek egyaránt. Már ma is az a helyzet — mondja többiek között az átirat —, hogy a nagyobb pesti, szegedi és orosházi kereskedők éppen a piac kicsinyiségére való tekintettel elmaradoznak a makói piacon s így könnyen előállhat az a helyzet, hogy a csekély kereslet következtében a makói piacon alacsonyabbak lesznek az árak, mint a szomszédos városok és községek piacain, aminek viszont az lenne a következménye, hogy a makói termelők is a szomszédos városok és községek piacait vennék igénybe, egyszóval bekövetkeznék a piac teljes elsorvadás.

BLAU IGNÁTZ Kelemen u.
5. sz. alatti ruházatházának

Doubl nehéz felöltő P 16
Fekete télikabát . . . 28
Bőr kabát . . . 36
Boy kabát . . . 15
Fiuruhák . . . 6

Nézze meg Finom nutriet bunda . . 65
áras kirakatainkat! Csikó bunda . . P 150

RENDKIVÜLI OLCSÓ ÁRAI

Női kék és fekete kabát
gazdagon szőrmézve P 23
Finom női kabát nemes
szőrmézéssel . . . 60
Női bunda . . . 40

Unió könyvecskék
érvényesek.

Két sor fekete vitrin egy fehér kápolnában, a Doberdó oldalán...

Utban Görz felé, november. Odalent a völgyben az Isonso kanyarog. A vízének színe kékesen zöld. Gyerekkoromban láttam ilyen különösen kékes színű vizet. Nálunk odahaza, falun, amikor májusban mosónék az udvaron áztatták a ruhát, a teknőben csillogott ilyen színben a lugos, szappanos víz...

Akkor béke volt még és újságpapírokból sárkányt ragasztottunk lyukas sziták hátáról lefargott lécdarabokra. Színes képek voltak az újságok első oldalán és ezeken a színes képeken Krüger generális vezette harcha a burokat a zangolok ellen. Urnapján diszlövést adtak le katonák a főtérre és zöld cserfalevelek diszlették a siphájuk mellett. Akkor csak a meséskönyvek lapjairól tudtuk, hogy mi az a háború...

Most itt hőmpölyög előttem az Isonso.

Kanyargó medrét vadonatúj hidak szelik át. A cementből öntött oszlopok csillognak a napfényben. Az oldalukon, jobbról és balról üszkös, fekete darabok. Valamikor azoknak a helyén is hid állott. És egykoron vadonatúj volt az a hid is, amelyet felrobbantott, elsöpört a háború...

Fehér téglából építették ezt a kápolnát. Leveszik a kalapjukat és keresztet vetnek magukra azok, akik belépnek ide. Halkszavu emberek ajkán is elhal a beszéd. Ebben a kápolnában csak emlékezni lehet.

Két sorban vitrinek állanak. Talán nyolc felfestve. A vitrinek fele olyan, mint egy szekrény, nyőfából összetakolt vitrin. A szélük feketére van három oldaluk üvegből van, a hátuk deszkalap. Fekete vászonnal beborítva.

Fehérlő csontok vannak ezekben a vitrinekben. Emberek csontjai. Vastag spárgával áttaklított. Mindenféle nemzet. Olaszok és horvátok, osztrákok Grácból, Klagenfurthból, meg Bécsből, a Kärntnerstrasseből épenugy, mint Otakringből. Aztán legtöbbben magyarok. Szegediek és kaposváriak, olyanok, akik birkákat őriztek valahol a szépi hegység között és olyanok, akik tutajokat usztattak az Olton. És tótok, meg horvátok, bunyevácok, svábok.

Az egyik vitrinben csupa bordacsont van. Közülük némelyik el van törve. Az egyik rövidebb, mint a másik. Nem passzolnak össze. Van, amelyiknek a közepén, vagy a szélén kicsiny kerek lyuk van. Nem lehet tudni: srpanelltől, avagy Manlichertől...

Csupa koponya van a másik vitrinben. Az egyiknek hiányzik a fele, a másiktól az állkapcsot ki-lőtte a gránát. És akad olyan is, ahol hátul arany plomba csillog... Rémes látvány: így vitrinben vakítóan fehér koponyát látni arany plombával... Aztán megint spárgával összekötözött csontok he-vernek egymás mellett... Lábszárcsontok és lapockák. Hátgerinccsigolyák, vékony ujjperecek. Valamikor gyűrű volt rajtuk. Karikagyűrű, vagy olyan, amelyikre rávésték, hogy aranyat adtam vasért...

Szemből ezekkel a szekrényekkel négy feketére

festett asztal. Mindegyik üveglappal leborítva. Alattuk néma összevisszaságban sok-sok holmi...

Egy pakli kártya. Felül a tők kilences. Piszkosak, sárosak, feketék ezek a kártyák. Talán nem is komplett a pakli. Máriást és ramslit, meg huszon-egyet játszottak velük a svarmléniában. Valaki akkor mondta, hogy „ohne ász!”, amikor a tők tizes helyett a gránát csapott a kártyázók közé... Cigarettaszipka hever a kártya mellett. Cseresznyefából. A vége le van rágva... Aztán tollszár, csontból készült gyári munka, rozsdás az egyik széle, a másikon meg apró üvegdarab. Biztosan csintalan, meztelen női akt látható, ha belenézünk az üvegbe. Majd: srófra járó plajbász, radirral a végén. A radir lekopott, a ceruzának ki van törve a hegye. Egy sapkarózsa, rajta „FJI”... Vérsőp-pék a megfeketedett rézdarabon. Pakfongból egy gyufatartó. Amilyenbe kénes gyújtókat tettek. Mind-féle színe volt a gyufáknak. Zöld és sárga, piros meg kék és lila. Ebbe a tartóba eláztak a gyuj-tók. Piszkosan sárgába folyt össze a színük... És egy zsebkendő. Csipkés a széle. Tele sárral. Barna selyemmel himezte bele valaki, hogy: „ANNA.” Kockás notesz, az eső elmosta megsárgult lapjain az otromba ceruzavonásokat. Valaki számokat írt a lapokra. Talán kimutatást arról, hogy hány in-get, lábravalót, meg kapeát hozott el magával a frontra. Vagy azt, hogy odahaza mennyi hadiköl-csönt jegyeztek... Viaszos vászonból készült brif-taslik, mellettük mindaz, amit megtaláltak bennük. Fotografiák és levelek. Mosolygó barnahaju gye-rekek, a kezük pufók és szépen meg van fésülve mind a kettő. Az egyiket talán Jósának hívták, a másikat Pistának. Ma az a nevük, hogy: hadiárva. És levelek. Olyanok, amelyek hazulról jöttek és olyanok, amikre Infanterist Johann Mészáros csak annyit írhatott, hogy „Szeretett kedves nejem...”

Egy asztalon nincsen más csak óra és óralánc. Nagy otromba nikkal órák és finom művű jószá-gok. Némelyiknek nyitva van a hátulsó fedele is. Még olvasható az írás, amit az óra beléjük véstet. „Zur ewigen Andenken” és „Szeretettel 1903 XI. 2.” Valamennyi óra áll. Az egyik tizenegykor némult el, a másik egynegyed ötkor. A legtöbbnek hiány-zanak a mutatói. Kerekre metszett fotografiák van-nak hátul az órákban. Gyerekek, meg asszonyok. Feketéik, szőkék és barnák.

...Mindegyik mosolyog... Négylevelű lóhere csüng a láncokról, meg ezüst patkó. Azt tartották róluk, hogy szerencsét hoznak. Aztán sok, sok ka-rikagyűrű. Vékony és széles és ezüstből való, meg aranyból öntött. Mindegyikben évszám.

... És mindezt a holmit a Monte San Micheleről, meg a Doberdóról hordták össze. Tavasz szán-tás idején a barázdából fordította ki őket az eke-vas. És elhagyott lövészárkok gazzal benőtt oldalán még mindig találunk ilyen emlékeket. Földműve-sek elhozzák őket ide, a kápolnába...

Ez a kápolna: a világháború képeskönyve.

Paál Jób.

BUDAPESTI KORSZ
és
HINDENBURG

Mindch mennyiségben házhoz szállítva.
Viszonteladónak árkedvezmény!

